

Україна
Більшівцівська селищна рада

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Рішення

від 07 вересня 2022 року № 232
смт. Більшівці

**Про затвердження Цільової
програми «Духовне життя»
на 2022-2025 роки**

Керуючись ст. 35 Конституції України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про свободу совісті та релігійні організації», постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», з метою сприяти національно-культурному розвитку жителів територіальної громади, утвердженню їхньої духовності, виконавчий комітет Більшівцівської селищної ради **вирішив:**

1. Затвердити Цільову програму «Духовне життя» 2022-2025 роки (додається).
2. Відділу освіти, культури, туризму, молоді та спорту Більшівцівської селищної ради (Л.Крупа) забезпечити організацію виконання заходів Програми.
3. Фінансовому відділу Більшівцівської селищної ради (Л.Костецька), виходячи із можливостей дохідної частини бюджету селищної територіальної громади передбачити кошти на виконання заходів Програми.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника селищного голови (М.Бойчук) та відділ освіти, культури, туризму, молоді та спорту Більшівцівської селищної ради (Л.Крупа).

Селищний голова

Василь САНОЦЬКИЙ

Затверджено
рішенням виконавчого комітету
Більшівцівської селищної ради
від 07.10.2022 № 232

Паспорт
Цільової програми Духовне життя на 2022-2025 роки

1. **Замовник програми:** Більшівцівська селищна рада.
2. **Розробник Програми:** Більшівцівська селищна рада.
3. **Термін реалізації Програми:** 2022-2025 роки.
4. **Етапи фінансування програми:** щорічно.
5. **Прогнозні обсяги та джерела фінансування в межах бюджетних призначень.**

Очікувані результати виконання Програми:

- покращення умов для задоволення духовно-релігійних потреб жителів територіальної громади, утвердження в масовій свідомості громадян притаманних українському народові високих моральних цінностей;
- впровадження в суспільну свідомість переваг здорового способу життя, формування національного культу соціально-активної, фізично-здорової та духовно багатой особистості;
- створення умов для вільної та різноманітної мистецької творчості духовно-релігійного спрямування;
- забезпечення в сучасних умовах спадковості поколінь, консолідації суспільства на основі народних традицій;
- проведення фестивалів та конкурсів для відродження релігійних традицій, популяризацію притаманних українському народові сімейних цінностей;
- забезпечення просвітницької, виховної ролі національної духовної культури;
- вирішення актуальних питань духовно-релігійної сфери;
- поліпшення співпраці між владними структурами, громадськістю та церквами;
- розширення ролі церкви у суспільному житті, становлення її як повноцінного інституту громадянського суспільства;
- активізація громади шляхом надання фінансових та інформаційних ресурсів у вирішенні релігійно-духовних проблем;
- збереження та належне використання культових споруд, пам'яток архітектури;

- охорона пам'яток сакральної архітектури та мистецтва, недопущення дій, що призводять до їх втрати;
- вирішення питання будівельних та ремонтно-реставраційних робіт церков;
- створення умов для належного міжконфесійного функціонування.

6. Термін проведення звітності: щорічно.

Загальні положення

Історія людської цивілізації, духовна криза та падіння суспільної моралі приводять до соціальних катаклізмів, у результаті яких винищується національна еліта, а суспільство відкидається на десятки років назад у своєму історичному розвитку, втрачаючи конкурентоздатність на глобальному рівні, перетворюючись з його повноправного Суб'єкта на об'єкт зовнішнього управління.

Духовність та суспільна мораль визначаються не переконаннями більшості людей, а тим, як ці переконання проявляються щодня під час взаємодії між членами спільноти. Тобто коли йдеться про падіння моралі, то, очевидно, мається на увазі процес, який полягає у збільшенні частки взаємодій між учасниками спільноти, що виходять за межі прийнятих суспільних цінностей. Перебіг такого процесу протягом деякого часу приводить до їх зміни в гіршу сторону.

Таким чином, духовна криза, моральний і соціальний занепад, втрата у людей життєвих орієнтирів – це сукупність соціально-психологічних процесів, що полягають у поступовому виробленні та закріпленні під час групової взаємодії нових – негативних норм суспільної моралі, які виходять за рамки прийнятих суспільних цінностей.

В умовах війни, коли український народ ціною власного життя відстоює незалежність України, формування громадянського суспільства та роль духовної сфери суспільства набуває нового змісту.

Духовне життя суспільства включає в себе багатогранні процеси, явища, пов'язані з духовною сферою життєдіяльності людей, невід'ємною частиною якої є культура.

Культура є специфічним способом організації розвитку життєдіяльності людини, виявленим в результаті матеріальної і духовної праці, в сукупності відношень людини до природи, між собою і до самих себе. Людина є носієм і творцем культури, вона є перш за все культурно-історична істота. Її людські якості є результат засвоєння ним мови, ціннісних орієнтацій суспільства, а також досвіду та навичок до праці, традицій, звичаїв, духовних і матеріальних цінностей, що залишилися від попередніх поколінь і ті, що створює він сам. Тому реалізація першочергових і перспективних заходів Програми, спрямована на створення належного задоволення культурних та духовних потреб жителів та гостей громади.

На нові реалії духовного життя народу, державно-церковних і міжконфесійних взаємин Верховна Рада України відреагувала ухваленням 23 квітня 1991 р. Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації». Проте державна політика щодо релігії й церкви в Україні розпочала здійснюватися лише після остаточного здобуття незалежності. Насамперед наша держава відмовилася від тоталітарних методів впливу на віруючих і церковні організації, стала на шлях розбудови цивілізованих і демократичних державно-церковних взаємин.

Відродження релігійно-церковного життя та відновлення зруйнованої в радянські часи релігійно-церковної мережі докорінно змінило ставлення

населення до релігії та церкви, значно зріс рівень суспільної довіри до неї та сформувалася суспільна потреба у церкві як важливій інституції громадянського суспільства. Церква стала важливим соціальним інститутом, який висловлює своє глибоке занепокоєння станом суспільної моралі в нашій країні та закликає разом шукати правильні шляхи подолання існуючої моральної кризи, спричиненої бездуховністю, зростанням проявів різного виду насильства, в певній мірі допущення прогалин в процесів виховної роботи з боку органів виконавчої влади, закладів освіти та культури.

Однак практика здійснення державної політики в духовній сфері не сприяє піднесенню її ролі в державотворчих процесах, не формує структури громадянського суспільства для єдиного духовного простору та не сприяє розвитку позитивних тенденцій у духовно-культурній сфері суспільного буття України, адже законодавчо закріплено в Законі України «Про свободу совісті та релігійні організації», що «церква (релігійні організації) в Україні відокремлена від держави». Цей Закон зіграв певну роль у нормалізації взаємовідносин держави і церкви. Але необхідно відмітити, що ним не регулюються відносини між церквою та місцевим самоврядуванням, особливо його представницькими органами – радами.

Органи місцевого самоврядування та виконавчої влади покликані сприяти національно-культурному розвитку українського народу, утвердженню його духовності, пошуку правильних шляхів виходу з кризових ситуацій, зокрема подолання психологічної та моральної криз.

Законодавча база для розроблення Програми:

Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації»;

Закон України «Про культуру»;

Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»;

Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо остаточного подолання негативних наслідків тоталітарної політики колишнього СРСР стосовно релігії та відновлення порушених прав церков і релігійних організацій» від 21.03.2002р. № 279/2002;

доручення Президента України «Про удосконалення владно-церковних відносин, відновлення порушених прав і законних інтересів релігійних організацій, прискорення розв'язання актуальних проблем у їхній діяльності» від 08.07.2005р. № 1-1/657;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.09.2002р. №564-р «Про перспективний план невідкладних заходів щодо остаточного подолання негативних наслідків політики колишнього СРСР стосовно релігії та відновлення порушених прав церков і релігійних організацій».

Мета Програми

Головною метою програми є створення умов для забезпечення конституційного права мешканців громади на свободу совісті, остаточного подолання негативних наслідків тоталітарної політики колишнього СРСР щодо релігії, забезпечення відновлення порушеної справедливості, захисту прав і законних інтересів релігійних організацій, дальшого процесу їх морально-політичної реабілітації, поліпшення відносин взаємної релігійної і світоглядної терпимості, а також забезпечення розвитку духовності шляхом:

- посилення співпраці між органами місцевої влади, релігійними та громадськими об'єднаннями на паритетних засадах на благо сіл громади;
- сприяння вирішенню релігійно-духовних проблем на території сіл;
- надання системної фінансово-матеріальної підтримки релігійній громаді та об'єднанням громадян щодо її діяльності.

Програма є нормативним документом для збереження і всебічного розвитку духовної культури, з урахуванням соціально-економічних, культурних, національних, та інших особливостей територіальної громади.

Основні завдання програми

Завдання програми:

- створити сприятливі умови для утвердження принципів свободи совісті та віросповідної рівності, розвитку можливостей кожної людини сповідувати або не сповідувати релігію, духовно розвиватися відповідно до вимог суспільства, виконання положень та вимог чинного законодавства у сфері владно-церковних відносин;
- спрямовувати діяльність на розширення ролі церков та релігійних організацій у суспільному житті, становлення їх як повноцінних інституцій громадянського суспільства;
- вивчити найбільш гострі духовні потреби жителів громади;
- залучити фінансово-матеріальні ресурси для вирішення питань релігійно-духовної сфери;
- налагодити систему надання підтримки релігійній громаді та об'єднанням громадян, які беруть на себе вирішення матеріально-фінансових проблем релігійної громади та об'єднань громадян, пов'язаних із реалізацією релігійно-духовних проектів;
- сприяти формуванню всебічно розвиненої високоосвіченої, соціально-активної особистості, виховання високої духовності;
- сприяти спільній діяльності органів місцевої влади усіх рівнів, громадських і релігійних організацій, навчальних і культурно-просвітницьких закладів, пов'язаних з розвитком духовності та захистом моралі;
- використовувати для виховання громадян кращі здобутки вітчизняної та світової духовної спадщини;
- використовувати для виховання громадян кращі здобутки вітчизняної та світової духовної спадщини;

- утверджувати в масовій свідомості громадян історично притаманні українському народу високі моральні цінності;
- впроваджувати в суспільну свідомість розуміння переваг здорового способу життя, заснованого на дотриманні Божих заповідей;
- співпраця між органами місцевої влади, релігійними та громадськими об'єднаннями на паритетних засадах на благо суспільства;
- утвердження цивілізованих, демократичних форм співіснування владних структур і церкви в громаді;
- активізація духовно-культурної творчості.

Фінансове забезпечення

Фінансове забезпечення програми здійснюється за рахунок коштів бюджету селищної територіальної громади 2022-2025 років, залучення інших джерел фінансування, передбачених законодавством України.

Очікувані результати

Виконання заходів програми забезпечить:

- покращення умов для задоволення духовно-релігійних потреб мешканців громади, утвердження в масовій свідомості громадян притаманних українському народові високих моральних цінностей;
- консолідацію суспільства на основі християнських традицій;
- активізацію громадських організацій релігійного спрямування шляхом надання фінансових та інформаційних ресурсів у вирішенні релігійно-духовних проблем, проведення фестивалів та конкурсів для відродження релігійних традицій, популяризацію притаманних українському народові сімейних цінностей;
- розширення ролі церкви у суспільному житті, становлення її як повноцінного інституту громадянського суспільства.

Реалізація цільової програми “Духовне життя” на 2022-2025 роки дасть можливість визначити взаємовідносини між церквою і місцевою владою, пріоритети та перспективи подальшого розвитку владно-церковних стосунків.

Строки виконання програми

Програма здійснюватиметься впродовж 2022-2025 років. Коригування плану заходів Програми та термінів їх виконання здійснюватиметься за необхідністю.

Заступник селищного голови

Марія БОЙЧУК

Додаток
до Цільової програми Духовне
життя на 2022-2025 роки

Заходи Програми

№ п/п	Перелік заходів	Терміни виконання	Виконавець
1.	Надання всебічної допомоги релігійним громадам у реалізації їх статутних завдань із можливим залученням до цього процесу підприємств та організацій в межах дозволених законодавством України	Впродовж терміну реалізації Програми	Більшівцівська селищна рада
2.	Проведення духовно-реколекційних таборів	Впродовж терміну реалізації Програми	Організатори таборів
3.	Підтримувати молодіжний рух, національно-патріотичне та духовне виховання молоді з метою всебічного виховання та самовиховання молоді особистості її моральних, духовних і фізичних якостей, патріотичне виховання підростаючого покоління, відродження історичних та культурних традицій українського народу.	Впродовж терміну реалізації Програми	Більшівцівська селищна рада, заклади освіти та культури громади
4.	Сприяти спільно з релігійними конфесіями проведенню культурних заходів, заходів мистецької творчості духовно-релігійного спрямування, ювілеїв, офіційних дат, визначних подій	Впродовж терміну реалізації Програми	Більшівцівська селищна рада, заклади освіти та культури громади
5	Забезпечення просвітницької ролі національної духовної культури для піднесення та зміцнення духовно-моральних цінностей суспільства	Впродовж терміну реалізації Програми	Більшівцівська селищна рада, заклади освіти та культури громади
6.	Благоустрій території навколо культових будівель та споруд	Впродовж терміну реалізації Програми	Більшівцівська селищна рада, КП «Більшівці ЕКО»
7.	Придбання матеріальних цінностей для потреб релігійних громад та проведення будівельних та ремонтних робіт в межах бюджетного законодавства України	Впродовж терміну реалізації Програми	Більшівцівська селищна рада

Заступник селищного голови

Марія БОЙЧУК